

Βιβλιογραφική έρευνα :

A.1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ
ΕΠΙΛΟΓΗ ΘΕΜΑΤΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Περιεχόμενα

- Είδη επιστημονικών εργασιών
- Ταξινόμηση της επιστημονικής εργασίας
- Κατηγορίες επιστημονικών εργασιών
- Έρευνα
- Μελέτη
- Επιλογή του θέματος
- Κοινά αρχικά στάδια στις περισσότερες επιστημονικές εργασίες
- Παράγοντες που πρέπει να λάβουμε υπόψη στην επιλογή του θέματος
- Η ανάγκη του Σχεδιασμού της Ερευνητικής Πρότασης
- Ερευνητική Πρόταση για ομαδική εργασία

Είδη επιστημονικών εργασιών

1. Εργασίες Προπτυχιακού επιπέδου
 - α) Συμπληρωματική ή Βοηθητική εργασία
 - β) Απαλλακτική εργασία
 - γ) Πτυχιακή εργασία
2. Εργασίες Μεταπτυχιακού επιπέδου
 - α) Συμπληρωματική ή Βοηθητική εργασία
 - β) Απαλλακτική εργασία
 - γ) Μεταπτυχιακή εργασία
3. Διδακτορική διατριβή
4. Επιστημονικό άρθρο

Ταξινόμηση της επιστημονικής εργασίας

Η επιστημονική εργασία ταξινομείται σε επιμέρους είδη σύμφωνα με συγκεκριμένα κριτήρια, ως προς:

- Τον επιδιωκόμενο σκοπό (περιγραφική (πώς είναι αυτό που εξετάζουμε, τα χαρακτηριστικά και τα μέρη του) ή ερμηνευτική (γιατί συνέβη και ποιές οι επιπτώσεις του))
- Τη δυνατότητα αξιοποίησης των ερευνητικών αποτελεσμάτων (βασική ή εφαρμοσμένη)
- Τη χρησιμοποιούμενη μέθοδο (πειραματική, ιστορική, διαπολιτισμική, εθνολογική, κλινική κτλ.)
- Συγκριτική ανάπτυξη (Ομοιότητες και διαφορές στα θέματα που εξετάζουμε)
- Συνοπτική ανάπτυξη (Ποιές ιδέες αναπτύσσει ο συγγραφέας)
- Ανάλυση (Τι σημαίνει, πώς λειτουργεί, γιατί είναι σημαντικό, πώς ερμηνεύεται)
- Τον τόπο διεξαγωγής (εργαστηριακή, επιτόπια, βιβλιογραφική)
- Χρονολογική ανάπτυξη (Τι και πότε συνέβη, συγχρονική ή διαχρονική)
- Τον αριθμό των ερευνητών (ατομική ή ομαδική)
- Τη μορφή διεξαγωγής (ποσοτική ή ποιοτική)
- Τον αριθμό των εξεταζομένων ατόμων (δειγματοληπτική, δημοσκοπική ή ατομικής περίπτωσης έρευνα)

Κατηγορίες επιστημονικών εργασιών

Οι περισσότερες από τις γραπτές εργασίες που θα συναντήσουμε στη διάρκεια των σπουδών μας στις Κοινωνικές Επιστήμες είναι επιστημονικές εργασίες.

Οι επιστημονικές εργασίες διακρίνονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες στις:

- Έρευνες και
- Μελέτες ή θεωρητικές εργασίες.

Έρευνα

ΕΡΕΥΝΑ Η ερευνητική διαδικασία ξεκινά με τη:

- διατύπωση ενός προβλήματος ή μιας υπόθεσης εργασίας γεγονός που προϋποθέτει εμπειριστατωμένη
- βιβλιογραφική επισκόπηση για ενημέρωση πάνω στα πορίσματα που προέκυψαν από προηγούμενες έρευνες στο θέμα και πάνω στη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε), συνεχίζεται με το
- σχεδιασμό της έρευνας και τη
- συλλογή, οργάνωση και ανάλυση δεδομένων και ολοκληρώνεται με την
- εξαγωγή συμπερασμάτων και γενικεύσεων σχετικών με το πρόβλημα και/ ή την υπόθεση της έρευνας.

Μελέτη

ΜΕΛΕΤΗ ονομάζεται η εργασία για την εκπόνηση της οποίας ο συγγραφέας στηρίζεται σε πρωτογενή και δευτερογενή βιβλιογραφία (όχι σε έρευνα). «Ο συγγραφέας ξεκινά από

- συγκεκριμένο θέμα,
- διερευνά τι προηγήθηκε στο θέμα αυτό,
- συλλέγει σχετικές πληροφορίες,
- συγκρίνει και αντιπαραβάλλει αυτές τις πληροφορίες και τέλος
- καταλήγει στις δικές του θέσεις και συμπεράσματα

Επιλογή θέματος

Τα θέματα συνήθως προτείνονται από τον καθηγητή και οι φοιτητές διαλέγουν κάποιο από τα προτεινόμενα θέματα.

Ωστόσο ορισμένες φορές και κυρίως σε μεταπτυχιακό επίπεδο το θέμα το διαλέγει μόνος του ο φοιτητής και στη συνέχεια το συζητάει με τον επιβλέποντα καθηγητή.

Κοινά αρχικά στάδια στις περισσότερες επιστημονικές εργασίες

- Ανάγνωση και κατανόηση των προτεινόμενων θεμάτων
- Αρχική επιλογή ενός ή περισσότερων θεμάτων
- Προκαταρκτικό διάβασμα και έρευνα γύρω από το ή τα θέματα που μας ενδιαφέρουν
- Έλεγχος βιβλιογραφίας
- Εφικτότητα προτεινόμενων θεμάτων
- Συζητήσεις με επιβλέποντα και άλλα μέλη της ομάδας εργασίας
- Τελική επιλογή θέματος
- Ανάδειξη ερευνητικών ερωτημάτων
- Δημιουργία Ερευνητικής Πρότασης (Πλάνου Εργασίας)

Παράγοντες που πρέπει να λάβουμε υπόψη στην επιλογή του θέματος

Για τη σωστή επιλογή θέματος θα πρέπει να λάβουμε υπόψη ορισμένους σημαντικούς παράγοντες:

1. Να ενδιαφέρει εμάς
2. Να ενδιαφέρει τον επιβλέποντα καθηγητή
3. Να έχει σχέση με θέματα που έχουμε ασχοληθεί παλαιότερα
4. Να απαιτεί βιβλιογραφία σε γλώσσες που γνωρίζουμε
5. Να είναι σαφές το θέμα με συγκεκριμένη διατύπωση
6. Να υπάρχει μία αρχική βιβλιογραφία

Παράγοντες που πρέπει να λάβουμε υπόψη στην επιλογή του θέματος

7. Να υπάρχουν διαθέσιμα τα στοιχεία και οι πληροφορίες
8. Να υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης σε αυτά
9. Να διαθέτω τις τεχνικές δεξιότητες και γνώσεις που θα χρειαστούν
10. Να διαθέτω τον απαραίτητο χρόνο για να ολοκληρώσω την έρευνα
11. Να έχω την οικονομική δυνατότητα να υποστηρίξω την έρευνα

Η ανάγκη του Σχεδιασμού της Ερευνητικής Πρότασης

Η Ερευνητική Πρόταση είναι ένα εργαλείο σχεδιασμού της εργασίας ώστε να αποφεύγονται δυσκολίες που αφορούν:

- α) την επιλογή κατάλληλου θέματος και την εξοικείωση με αυτό
- β) την αδυναμία διαχείρισης του χρόνου και την αποφυγή αναβολών
- γ) την τακτική παρακολούθηση της εξέλιξης της εργασίας με την σταδιακή ολοκλήρωση όλων των στόχων και ενδιάμεσων σταδίων της εργασίας, ώστε να ολοκληρωθεί γρηγορότερα

Η ανάγκη του Σχεδιασμού της Ερευνητικής Πρότασης

Το Πλάνο εργασίας ή Ερευνητική πρόταση είναι απαραίτητη σε κάθε εργασία καθώς:

- Ο Σχεδιασμός είναι άσχετος με το θέμα της εργασίας, είτε τον τρόπο έρευνας (σε εργαστήριο, είτε με ερωτηματολόγια, είτε με βιβλιογραφική έρευνα)
- Η ερευνητική εργασία πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν ένα σύνολο από ξεχωριστά αλλά συσχετιζόμενα στάδια δραστηριοτήτων που θα πρέπει να ολοκληρωθούν μέχρι το τέλος της εργασίας
- Χρησιμεύει σαν βάση για συνεχή έλεγχο της εξέλιξης της εργασίας

Ερευνητική Πρόταση για ομαδική εργασία

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ (Πλάνο εργασίας)

1. Τίτλος
2. Συγγραφείς
3. Επιβλέπων Καθηγητής
4. Σκοπός και στόχοι της μελέτης
5. Μία ενδεικτική βιβλιογραφική επισκόπηση και προηγούμενες έρευνες
6. Ερευνητικά ερωτήματα
7. Μεθοδολογία έρευνας
8. Προσδοκώμενα αποτελέσματα

Ερευνητική Πρόταση για ομαδική εργασία

9. Περιγραφή των κεφαλαίων της εργασίας
10. Προσδιορισμός δραστηριοτήτων που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων.
11. Καταμερισμός εργασιών (υπευθυνότητα κάθε μέλους)
12. Χρονοδιάγραμμα ή Πλάνο Εργασιών
 - ορισμός εργασιών,
 - διαθέσιμες εβδομαδιαίες ώρες εργασίας,
 - συγκέντρωση πληροφοριών,
 - γράψιμο εργασίας,
 - παρουσίαση